

ԱՌԵՏԱՔԵՐ

ՀԱՏՈՐ Խ.

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ, ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1, 1911

ԹԻԻ 10

Մեպտ. 15, 1911,

Նիթրնգի, Մասաչուսեթս,

Ամերիկայի Միաց. Նահանգներ:

Սիրելի բնկերներս,

Ըհ, ինչպե՞ս էք տեսնեմ. հա՛րկ է ինքզինքս ներկայացնել, ձուլիւ, ձեզի ծանօթ — ձուլիւ Մըրֆին, Եթէ ձեզի վրէլ իտասացած յրլլոյ՜ի գրեւու շատ սիրտ ու չունէի, որովհետեւ այս օրեր շատ զուարթ տրամադրութիւն մը չունիմ. Դարձցի յաւոր գասնկներնրս իրենց կարգի փոխել յաշուղեցուն՝ եւ միայն չկրցայ: Կրտսերսոյոյն կարգը կրկնել ստիպուած եմ: Վերամուտին առաջին օրը այս շատ անուանելի եկաւ. ինծի: Ետեւապտորասականի վերջին կարգի ուսանողներն եկան ու մեր հին գասարանը լեցուցին — անհոկը ուր կը գտնուէին անցեալ տարի Մէյ, Մուլի եւ միւս ուղիղները, ուր քուրս մէկ էինք, մեր գրասենտներուն տոջեւ, իւրաքանչիւրս մեր անգր: Ահ, այդ երջանիկ տարին, երբ թոյրս մեկտեղ էինք ու ծուռ ծուռ կը նայէինք կարգը շանցնող «յետամուտ» կրտսերազայներու: Հիմա եւ այ անոնցմէ մէկն եմ:

Իս տիէնէն ետեւը, անկիւնը, նստարան մը տալ այս անգամ, եւ երբ ուսանողուհիները ինծի կը նայէին՝ ինչպէ՞ս եւ ալ կը նայէի անցեալ տարի «յետամուտ»ներս՝ ինքնիրենա իբր թէ կտրեւորութիւն չուայ կը ձեւացնէի. Բայց այս ստեղծելի կերպով կը գոչէր ինծի:

Աւելի գէշը սա է թէ՛ այս տարի ինծի շատ սիրելի Միս Բոսընի անդ Միս Պիտուէ կը նսկէ մեր դասարանին վրայ: Ինչ որ է, կերպով մը ողէկ գէշ կրնայի գոհ ընել Միս Բոսընը, բայց ինչ կրնամ ընել:

Երբ ասոր վրայ կը մտածէի ու նստած տեղս ունէն վարկեմն ինքնիրենս ալ աւելի կը քայքայեայ՝ յանկարծ երկու նստարան անգին տեսայ մէկը որ իմ ուշադրութիւնս իրեն հրաւիրել կը ջանար. Եւ ա՛յ կը կարծէք թէ էր. — Տիք Մանուսն անուան աղայ մը, որ մեր թագը կը բնակէ: Մերտա լիլանս եկաւ երբ զայն տեսայ: Տիք ծաղրանքի ծախածութիւններ մը ըրաւ. եւ ալ թուղթի մը վրայ յիշատակեալ վրեցի ու, այնպէս մը բռնեցի որ կարենար տեսնել ու կարգաւ: Ճիշդ նոյն պահուն Տիք սկսաւ անանջնորդ չարսել — որովհետեւ իշուկի մը չուի յաջողակ էր այդ քանք ընելու մէջ — ու եւ նոյնս զսպելով խնդայի, եւ այս պահուն տեսայ թէ Միս Պիտուէ ինծի կը նայէր: Բայց եւ խորամանկութիւն փայտել չուզեցի ու ինքզինքս բարի ցուցնել չլինացի՝ երբ իսկապէս չէի. զուր պիտի ու-

զէիք այդպիսի կեղծաւորութիւն մը ընել: Ուստի անոր ինծի նայած ատենն ալ խնդացի, ու ան առանց իմ անկեղծութիւնս գնահատելու՝ ազդարարող ձայնով մը ըսաւ, «Միս Մըրֆի, ուշադրութիւն»:

Ատոր վրայ քիչ մը հանդարտեցայ ու անտարակոյս մըջադէպը փակուած պիտի ըլլար եթէ Միս Պիտոնէլ անկէ ետքը սենեակը մնար: Բայց ան քիչ մը ետքը դուրս ելաւ. . . : Այս պահուս երբ կտոր մը կաւիճ կը նետէի Տիքի ու բոլոր դասարանին աշակերտուհիները բարձրաձայն կը խնդային՝ յանկարծ խոր լռութիւն մը տիրեց: Ետեւս դարձայ ու անմիջապէս տեղս նստեցայ: Այս պահուս ասեղի մը գետին իյնալու ձայնը իսկ լսել կարելի էր: Հոն, սենեակին առջեւ կը կայնէր Միս Րոսըն. . . այնպիսի դէմքով մը նայելով ինծի որ . . . :

Գլուխս թեւերուս մէջ պահեցի ու գրասեղանին վրայ փակուեցայ, եւ երբ գլուխս վեր առի տեսայ որ Միս Րոսըն գացած էր, բայց բնաւ չպիտի մոռնամ այդ դարերու չափ երկարող վայրկեանները, որոնք անցան մինչեւ գլուխս վեր առնելս:

Յաջորդ օրը առջեւի կողմի նստարանի մը վրայ տեղ առի, տեղ մը՝ ուր կը նստեցնեն չար ու անվստահելի աշակերտները, զորոնք սենեակին ետեւի կողմը նստեցնել չեն ուզեր: Թէեւ Միս Պիտոնէլ տեսաւ իմ նստարան փոխելս՝ բայց չտեսնելու տուաւ: Միս Պիտոնէլ բաւական ազնիւ է՝ ու պատշաճութիւնները կը յարգէ, որչափ որ կը տեսնեմ, եթէ ուրիշ կերպի չստիպուի: Հարկաւ միշտ գրաւիչ չկրնար ըլլալ ուսանողի մը որ զայն միշտ կը ստիպէ զինքը պատժելու:

Մէյ ըսաւ թէ շատ ազնիւ կը վարուէի այդ առջեւի նստարանին վրայ նստելով, խաղեր ընել չէի կրնար, և թէ այդպէս ընելս իմ նպատակիս անկեղծութիւնը կը ցուցնէր: Բայց դժուար չէր ինծի հասկնալ թէ այն աւելի կ'ուզէր որ Երեմի նստարանին վրայ նստէի ու հոն բարի ըլլայի: Բայց Մալի ըսաւ թէ, ետեւի նստարանները յաճախ շատ մը աշակերտներու սոսկալի փորձութիւններ են, և թէ Տէրունական Աղօթքին մէջ իսկ ըսուած է, «Եւ մեզի փորձութեան մի տանիր», և մեծ առաւելութիւն մը չէր միշտ փորձութիւններու մէջտեղը նստիլ՝ եթէ մէկը կ'ուզէր իսկապէս բարի ըլլալ:

Բայց Մէյ ըսաւ թէ անպատճառ Դէլ պիտի նստէր այդ նստարանին վրայ և թէ Աստուած պիտի չսիրէր որ ազլիկ մը ուրիշ մէկը փորձութեան մէջ ձգելով ինքզինքը անկէ ազատէր,

Վերջապէս Միս Պիտոնէլ Ուիլի Էյմըը նստեցուց այդ ետեւի նստարանին վրայ, երբ ես անկէ ելայ, ու չեմ կարծեր թէ ետեւի նստարանները փորձութեան պատճառ ըլլան Ուիլի Էյմըի համար:

Սիրալիբ յարգանքներով Ձերդ

ՃՈՒԼԻԱ ՄԵՐՖԻ

ԵԶՈՎՐՈՍԻ ԱՌԱԿՆԵՐԷՆ

ՅՈՒԼԸ ԵՒ ԱՅՄԸ

Յուլ մը հանդարտօրէն կը ճարակէր դաշտին մէջ՝ երբ հեռուէն տեսաւ առիւծ մը որ արագաբար կու գար դէպ իր կողմը: Տեսնելով որ կենդանիներու թագաւորը կատաղի ու անօթի կ'երեւար՝ ցուրը անմիջապէս դարձաւ և դէպ ի քարայր մը փութաց իբրեւ ապաստան: Բայց յոգնած ու տկար երբ հոն հասաւ՝ գտաւ թէ այժ մը տիրացած էր քարայրին: Այժը անոր վիճակը տեսնելով չարամտօրէն արգիլեց անոր մտնելը: «Ես քեզմէ չեմ վախնար, ոչ ալ բանի մը տեղ կը դնեմ քու դիմադրութիւնդ, և եթէ այսպիսի նեղ կացութեան մը մատնուած չըլլայի՝ արժանի եղած դասդ պիտի սորվեցնէի քեզ», ըսաւ ցուրը, երբ ետ կը դառնար ինքզինքը ազատելու համար:

Մէյսն մը նեղ կացութեան շահագործել իշտ պորթն բան է:

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԱՂՕԹՔ

Դաշնակին առջեւ նստող մարդն է Ճոհոն Սէպասթիէն Պախ, աշխարհի ամէնէն հոշակաւոր երաժիշտներէն մէկը: Ան ասկէ 161 տարի առաջ մեռաւ, բայց անոր շարադրած երաժշտական կրտորները հիւցումով կ'երգուին ու կը նուազուին մինչեւ հիմա: Պախ սերած է ընտանիքէ մը, որ իրերայաջորդ չորս սերունդներու ընթացքին 50ի չափ անսովոր տաղանդով երաժիշտներ տուաւ: Բայց Սէպասթիէն այս բոլորէն բարձր էր իր տաղանդով: Ան քաղցրաձայն երգիչ ու հիւանալի դաշնակահար ու երգահոնահար մըն էր: Պախ երբ 18 տարեկան էր՝ Փրանսացի մը եկաւ Լայփցիկ և և կը պարծենար թէ ինք բոլոր Գերման երգահոնահարները կը գերազանցէր: Մրցում մը որոշուեցաւ անոր ու Պախի միջեւ, բայց Փրանսացին երբ Պախը մտիկ ըրաւ՝ քաղաքէն անհետացաւ, գիտ-

պատուհաններէն դուրս հանեցին և հիացումով իրարու նայեցան : «Մե՞նք ,» բացազանչեցին անոնք , «մենք գնդասեղի գլուխներէ խոշոր չենք . մենք կղզի մը իսկ չենք կրնար շինել , թող բոլոր Ովկիանոսը կղզիներով լեցնել :» «Եթէ կէտերը աշխատէին՝ թերևս անոնց աշխատութիւնը բան մը արժէր ,» ըսաւ Ասդրէս :

«Բայց կէտերը իրենց յատուկ գործեր ունին ,» ըսաւ Տէր Շինողը , «և եթէ անոնք հոս գան կղզիներ շինելու , ո՞վ պիտի մաքրէ Հիւսիսային Խաղաղականին ծովի խոտերը : Ես ձեզմէ միայն մէկուն չեմ ըսեր որ կղզի մը չինէ , մտածեցէք և տեսէք թէ ո՞րչափ բազմաթիւ էք :»

«Բայց մենք կղզի ձեւել չենք գիտեր , հետեւաբար անոնք ծուռ պիտի ըլլան ,» աւելցուց Մատրէփորա :

«Ես պիտի հոգ տանիմ այդ մասին ,» ըսաւ Տէրը , «միայն թէ դուք նայեցէք որ ամէն մէկերնիդ չինէք պաշտօն իւրը մը փոխել :»

Այսպէս բուստերը գործը մէջերնին բաժնեցին , Անոնցմէ ոմանք միջին մասը , ոմանք ծայրերը չինել սկսան : Եստ համբերութեամբ ու եռանդով գործեցին : Կղզիները բարձրանալ սկսան՝ մինչև որ ծովին երեսէն վեր ելան : Յետոյ ալիքներն ու հովեր ալ իրենց գործը կատարելով աւազ , խոտեր , տերւներ բերին , որոնցմէ հող յառաջ եկաւ : Այն հունտերն ու սերմերը , որոնք ջուրը ինկած և Հնդկաստանէ ու Հարաւային Ամերիկայէ մինչև այն տեղերը ճամբորդելով ծովին մէջ ծիպել յոգնած էին , քանի մը օրեր քնանալու և հանգչելու համար յարմար անկողին մը գտան հոն : Երբ հանգըստացան՝ արթնցան ու մեծնալով եղան մացառներ , թուփեր և հնդկակոյզի ծառեր : Երկար բարունակներով որթատունկեր սկսան տարածուիլ աւազներու վրայ , և գեղեցիկ ծաղիկներ բացուեցան . մարդիկ և կենդանիներ եկան հոն բնակելու համար և պզտիկ տղաք կը վազվզէին ու կը խաղային ծովեզերքի աւազներուն վրայ : Կղզիները անուանուեցան Բարեկամաց Կղզիներ , Քարոլին Կղզիներ , և այլն :

«Ո՞վ կը հաւատար որ մենք պիտի կարենայինք այս գործը ի գլուխ հանել ,» ըսին փոքրիկ բուստերը , երբ տեսան իրենց աշխատութեան արդիւնքը : «Կէտերն անգամ ասկէ աղէկ չէին կրնար ընել , և խորհիլ թէ այս բոլոր գործը կատարուեցաւ մեզմէ իւրաքանչիւրին պզտիկ խորշիկ մը շինելով :» Անոնք իրենց կղզիներէն այնչափ գոհ եղան և արտադրած գործերնուն վրայ այնչափ հպարտացան որ անոնց վրայ կարմիր , ճերմակ ու վարդագոյն բուստերէ շինուած մանեակ մը դրին :

Հոս վերոյիշեալ բարի կինը իր փափաքը կը յայտնէ մանուկներու , որ առակին մէջ ակնարկուածին պէս իրենց տասնոցները հաւաքեն և անոնցմով շինեն վարժարաններ , մէկը Չինու մէջ , ուրիշ մը մեր երկրին Հաճըն քաղաքին մէջ , և չորս ալ ուրիշ տեղեր :

Սիրելի Հայ տղաքներ և աղջիկներ , այս առակը կը թարգմանեմ ձեզի համար : Դուք թէև ուրիշ Քրիստոնեայ երկիրներու Կիրակնօրեայ Դպրոցի ուսանողներուն չափ բազմաթիւ չէք , բայց կրնաք կրօնական , բարեգործական և կրթական շատ մը ձեռնարկներու մէջ մեծապէս օգտակար ըլլալ ձեր լուսմաներով : Առակին մէջ յիշուած բուստերուն պէս ձեր տասնոցները կրնան մեծ գումարներ դոյացնել ու օգտակար հանդիսանալ : Բարի և ազնիւ նպատակներու համար տալ շատ ազնիւ բան է և գովելի սովորութիւն մը . հիմակուելնէ վարժուեցէք անոր : Առանց այս բարի սովորութեան , դեռաւոր ընթերցողներս , երեւակայեցէք թէ ի՞նչ պիտի ըլլար վիճակը բազմաթիւ Հայ որբերու և որբուհիներու , որոնք միմիայն բարեակրկներու մեծ կամ փոքր նուէրներով կը սնանին ու կը կրթուին : Փոքր բաներու մեծութիւնը սորվեցէք . կաթիլները ծով կը շինեն , իսկ աւազի հատիկները՝ լեռ : Պէտք չէ արհամարհել փոքր բաները :

ԳՐ. Զ. ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

ՏՂԱՔՆԵՐԷ ԵՒ ԱՂԶԻԿՆԵՐԷ ԳՐՈՒԱԾ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԾԻԾԵՌՆԱՆՈՏԻՆ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

(Պատմութեան Եւրոպայի Գրական Գործերէն 13-րդ դարէն)

Ատենոք պզտիկ ծիծեռնախոտ մը (գըրլանդը օթու) գետափի մը վրայ երջանկութեամբ կ'ապրէր՝ քովը երեք բարձրահասակ շուշաններու , որոնք իրենց խոնարհ ընկերը նկատողութեան առնելու իսկ չէին զիջանիր : Օր մը գետինը տաքէն խանձած էր և գետափին վրայ աճող ծաղիկները սաստիկ պապակով մը ջուրի համար կ'աղաղակէին :

Ամէնէն բարձր աղաղակը խուրձ մը անմոռուկներէ (մէրճանկիւշ չիչէյի) կու գար , որոնք ծարաւէ մեռնելու աստիճանին հասած էին , բայց շուշանները անոնց վրայ կը խնդային միայն : Ծիծեռնախոտը անոնց տառապիլը տեսնելու չէր կրնար զիմանալ , հետեւաբար իր գլուխը թաթխեց ջինջ գետակին մէջ և անոնց կաթիլ մը պաղ ջուր կաթեցուց , զոր անմոռուկները շնորհակալութեամբ խմեցին :

ՀԱՏԱՍՏԱՆԻ ՈՐԲԵՐ

մէնուս սիրոյն առարկան դարձած էր: Կ'երգէր, ոսկեղէն համարներ գոց կ'ընէր և կարտասանէր շատ յստակ ձայնով, բաղմութեան առջեւ, հանդէսներու մէջ, կամ տղայոց հետ: Գեղեցիկ թըռչունի մը պէս միշտ կը ճռուողէր: Կարճ և ազդու աղօթքներ կ'ընէր, բայց դժբաղդաբար կարճ հիւանդութենէ մը ետքը մեռաւ ասկէ երեք ամիս առաջ, իր ծնողքն և բոլոր բարեկամները սուգի և վիշտի մէջ թողելով: Հոգեվարքի ժամուն իր գրուիլը սիրած մօրը բազուկներուն վրայ դրած վերջին անգամ համբուրեց հայրիկին և մայրիկին երեսները և ըսաւ, «Մնաք բարով, ինչո՞ւ կուլաք, Աստուծոյ աղօթեցէք», և հոգին աւանդեց, Հիմա Յուսիկ Յիսուսի քովն է. յաւիտենական ուրախութեան մէջ. բայց անոր որդեկորոյս ծնողքը խոր վիշտի մէջ են և անմխիթար իրենց մէկ հատիկ զաւակին համար: Դուք ամէնդ ալ պիտի ցաւիք անշուշտ փոքրիկ Յուսիկին մահուան համար և ինծի հետ երկնային մխիթարութիւն պիտի մաղթէք անոր վշտակիր հօր, Վեր, Գ. Ստեփանեանի, և տիկնոջ:

ԲԵՆԻԱՄԻՆ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

ԴԱՍ ՄԸ

«Յառաջիկայ աշնան դպրոց երթալ չեմ ուզեր», ըսաւ Լեւոն, երբ Սեպտեմբերի սկիզբները օր մը տուն դարձաւ:

«Ինչո՞ւ չես ուզեր», հարցուց անոր մայրը:

«Է՛, մայր, բոլոր ամառ այնչափ հաճելի ժամանակ մը անցուցի որ այդ դասագիրքերուն, քարտէսներուն և այդ տեսակ ուրիշ բաներու գտնուած տեղը ետ երթալ չեմ ուզեր», պատասխանեց Լեւոն:

«Հասկցայ», ըսաւ մայրը երբ դէպ ի մառանին դուռը կու գար և խոժոռ նայուածքը հանդիպեցաւ Լեւոնին աչքին: Յետոյ ժպտեցաւ մինչ իր գործին կը դառնար և ըսաւ, «Իրիկուն երբ հայրդ դայ կը խօսինք այդ մասին»:

Լեւոն բակը իր գործին գնաց, ուր հին սընտուկէ մը կառք մը կը շինէր, ու մայրը զայն դիտելով տեսաւ որ գամելով, սղոցելով, չարաչար զբաղած էր:

«Լեւոն», կանչեց ան, «չինած բանդակիս (բէչէլ) համար քիչ մը եւս շաքարի պէտք ունիմ, կուզե՞ս նպարավաճառին երթալ ու երեք քաշ գընել: Տասներկու հատ ալ նարինջ աւ, քաշ մը աղ և քաշ մըն ալ չամիչ: Միտքդ կրցա՞ր պահել»:

Լեւոն ուշադրութիւնով կրկնեց ըսուածները և մօրը տուած մէկ մէճիտը առաւ ու նպարավաճառին խանութը գնաց: Ծամբան երթալու առեն ցուցակը նորէն ու նորէն կը կրկնէր ինքնիրեն, այնպէս որ առանց սխալելու կամ մոռնալու կրցաւ բոլոր ուզուածները ըսել նպարավաճառին:

«Ապրիս, աղէկ միտքդ պահած ես», ըսաւ նպարավաճառը, որ ծերուկ ու կատակասէր մարդ մըն էր: Յետոյ երբ ծրարները պատրաստուեցան ու Լեւոն զանոնք պիտի դնէր, նպարավաճառը ըսաւ, «Հիմա, Լեւոն, տեսներք թէ հաշուագիտութիւնդ ինչպէս է. շաքարը երեք քաշ է, քաշը երեք դահեկան է, նարինջները քսանական փարա են, աղը քաշը մէկ դահեկան իսկ չամիչին քաշը երկու դահեկան: Ի՞նչ կ'ընէ գումարը»:

Այս այնչափ անակնկալ եկաւ Լեւոնի, որ ըսուածները բնաւ չհասկցաւ, միայն աչքերը բացաւ խոշոր խոշոր: Ն պարաւաճառը անոր վրայ խնդաց և ըսածները նորէն կրկնեց, և Լեւոնի նայելով ըսաւ, «Ըսէ տեսնեմ ի՞նչ կ'ընէ գումարը»:

Լեւոն անոր հետ նորեն կրկնեց հաշիւը. յետոյ նայուածքը գետին խորարհեցուց, «Միտքէս չեմ կրնար ընել այս հաշիւը», ըսաւ ափօթաւար:

Ն պարաւաճառը խնդաց և Այդ ժամուն խանութը առևտուր չկար, այնպէս որ Լեւոնի քով եկաւ և ըսաւ, «Շատ աղէկ, թուղթի վրայ փորձէ», և Լեւոնի մատիտ մը ու ծրարի թուղթ մը տուաւ:

ւելի կարեւոր է նաև այն ատեն, երբ մեր մկանները կը գործածենք, ինչպէս քալելու ատեն. որովհետև այսպիսի ժամանակներ աւելի պէտք ունինք օդի քան երբ հանդարտ կը նստինք,

Ուսերը և թեւերը դէպ ետեւ բռնելով քալել սորվելու մանկութենէ վարժուիլ կարելի է, և այս ոչ միայն մեզ աւելի բարեձև կը ցուցնէ քալելու ատեն, այլ նաև աւելի կը լայնցնէ մեր թոքերը և այդ կերպով աւելի առատ օդ կը ներշնչենք ինչ որ շատ կարեւոր է առողջութեան համար:

ՏՂԱՅՈՑ ԲԵՄԸ

ՆԿԱՐԱԳԻՒԹԻ ԵՐԵՍԱԿՆԵՐ

Ժ.

ԻՆՔՆԱՎԱՍՏԱԶՈՒԹԻՒՆ

Ինքնավստահութիւնը մեր ամէն տեսակ գործունէութիւններուն ջիղը և հոգին է: Ան կը մղէ մեզ կատարելու շատ տեսակ գործեր, գործնք առանց անոր պիտի չկարենայինք կատարել, ու մինչեւ իսկ չպիտի համարձակէինք փորձել: Բայց մեր անձին և մեր ուժերուն վրայ ունեցած մեր անվստահութիւնը ջլատիչ ու վհատեցուցիչ բան մը ունի, որ մեր գործելու ընդունակութիւնները կը տկարացնէ և եռանդը կը պակսեցնէ, ու այդ կերպով սխալ գաղափար մը կը գոյանայ մեր մէջ, թէ կարողութիւն և ընդունակութիւն չունինք այսինչ կամ այնինչ բանը ընելու, մինչդեռ, կրնայ ըլլալ, որ շատ ալ յարմարութիւն ու կարողութիւն ունինք այդ մասին: Այս վարանոտ անվստահութիւնը եթէ այս կերպով մեր գործունէութիւններուն տարբեր ճիւղերուն մէջ տիրէ մեր վրայ, չարաչար կը ձախողինք մեր ամէն ձեռնարկներուն մէջ ու կ'ըլլանք ձեռներէցութենէ ու եռանդէ զուրկ մարդիկ:

Բայց կայ կարեւոր կէտ մը գոր պէտք չէ մոռնալ, ու անոր համեմատութիւնով պէտք է ինքնավստահ ըլլալ: Ճշմարիտ ու օգտակար ինքնավստահութեան հիմը կը գտնուի ինքնագիտակցութեան մէջ, Հակառակ այն իրողութեան թէ մարդ իր գիտակցութեան անմիջական առարկան է, թէ մարդ ինքզինքը աղէկ կրնայ գիտնալ, դեռ մարդերու ստուար մէկ մեծամասնութիւնը ինքնագիտակցութենէ զուրկ են: Չեն գիտեր թէ իրենք ինչ տեսակ մարդիկ են, ինչ կարողութիւններ

ունին, ինչ մասնայատկութիւններով օժտուած են: Այդպէս մարդերու ունեցած ինքնավստահութիւնը անհիմն է յաճախ. չեն կրնար ընել շատ մը բաներ, գործնք կը կարծեն թէ կրնան ընել, ու չարաչար կը խաբուին: Անգիտակից ինքնավստահութիւնը շատ անգամ յուսավրիպում ու վհատութիւն կը ծնի, և ձախողութեան կ'առաջնորդէ: Բայց իր կարողութիւնը գիտնալ ու անոր համեմատ ինքնավստահ ըլլալ կը պահանջուի մարդերէ, ոչ թէ ինքզինքնին ամէն բանի ընդունակ ու կարող հաւատալ: Ինչպէս դուրսը, գործնական կեանքի մարդերուն, նոյնպէս դպրոցի ուսանողներուն մէջ կարելի է հանդիպիլ այս տարբեր կարգի անհատներուն: Ուսանողներէ ոմանք առանց ինքզինքնին գիտնալու ինքնավստահ են, ուրիշներ ինքզինքնին գիտնալով իսկ ինքնավստահ չեն: Բայց բոլոր յաջողողները թէ՛ ինքզինքնին գիտեն, թէ՛ ալ ինքնավստահ են: Այդպիսի պատանիներ գործնական կեանքի մէջ ալ յաջողելու ամէն յոյս կրնան սընուցանել:

Սիրելի տղաքներ և աղջիկներ, նախ ամէնէն մեծ իմաստութիւնը, ինքնավստահութիւնը սորվեցէ՛ք. անկեղծ եղէք ձեր անձին և ձեր կարողութիւններուն հանդէպ, ձեր վրայ պզտիկ ուժ մը մեծ մի տեսնէք, ոչ ալ մեծ կարողութիւն մը՝ պզտիկ երկուքն ալ վիսասակար են ձեզի համար: Եւ երբ իսկապէս գիտակցութիւնը ունենաք ձեր անձերուն, ձեր կարողութիւններուն՝ այն ատեն կրնաք ունենալ բոլոր պահանջուած ինքնավստահութիւնը որ յուսալարութեան չառաջնորդեր: Այն որ կ'ուզէ իր կեանքին և ճակատագրին մէջ ներգործական դեր մը խաղալ, պէտք է ինքնավստահ ըլլայ, գիտակից ու համեստ վստահութիւնով մը:

Գ. Բ. Հ. Գ.

Տարեկան բաժանորդագրին թուրքիոյ համար՝ 6 դահ.,
Արտասահմանի համար՝ 2 ֆրանք, 1½ շիլին, 40 սէնթ:

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Ա. ՅԱՊՈՐ ՊՅՈՋԱՆԱՆ

ՊԵՆՏԱՆՔԸ ԵՐԵՐՈՒՆԻ, ԱՄԷՐԻԿԱՆ ԽԱՆ